

**Acordul de finanțare pentru programul Interreg
(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova**

Preambul

Comisia Europeană, denumită în continuare „Comisia”, acționând în numele Uniunii Europene, denumită în continuare „UE”,

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, acționând în numele Republicii Moldova, denumită în continuare „Republica Moldova”,

și

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației din România, acționând în numele României, denumită în continuare „România”,

numite în continuare „părți”,

Pornind de la activitatea desfășurată în cadrul programelor anterioare dintre țările învecinate România și Republica Moldova,

Subliniind obiectivul comun și înțelegerea de a transforma programul **(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova** într-un succes și de a coopera în mod constant pentru a atinge acest obiectiv comun,

Reamintind angajamentele reciproce de a pune în aplicare programul **(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova** în ceea ce privește valorile comune, cum ar fi respectarea și protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a principiilor democratice, a statului de drept și a principiilor orizontale pentru punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, astfel cum sunt enumerate la articolul 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Subliniind angajamentele reciproce de a pune în aplicare programul **(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova** prin respectarea dispozițiilor care permit buna gestiune financiară a programului de către părți, tratamentul echitabil al participanților, precum și gestionarea și consultarea corespunzătoare naturii cooperării dintre părți,

convin după cum urmează:

Partea întâi – Dispoziții generale și principii

Articolul 1 – scopul prezentului acord

Prezentul acord stabilește condițiile de finanțare și de implementare a programului **(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova** pentru perioada de programare 2021-2027 (denumit în continuare „program”) în Republica Moldova, cu contribuția financiară a Fondului european de dezvoltare regională („FEDR”) și a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” („IVCDCI”), denumite împreună „fondurile Interreg” și a contribuției naționale la program.

Autoritățile statelor membre se angajează să pună în aplicare prezentul acord ca instrument de execuție a bugetului Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046

(„Regulamentul financiar”)¹ în sensul articolul 59 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2021/1059 și să nu pună în aplicare un acord internațional, astfel cum se menționează la articolele 216-219 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Articolul 2 – acte de bază

1. Programul este pus în aplicare de Republica Moldova și România în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord și în anexele la acesta, în conformitate cu următoarele acte de bază, inclusiv orice corectare sau modificare a acestora și inclusiv actele UE relevante care le completează:

a. Regulamentul (UE) 2021/1060 al² Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

b. Regulamentul (UE) 2021/1058³ al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;

c. Regulamentul (UE) 2021/1059 al⁴ Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă;

d. Regulamentul (UE) 2021/947 al⁵ Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei 466/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 și a Regulamentului Consiliului (CE, Euratom) nr. 480/2009;

e. Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 („Regulamentul financiar”).

2. În măsura în care dispozițiile actelor de bază prevăzute la alineatul (1), împreună cu actele relevante care le completează, sunt aplicabile Republicii Moldova în temeiul prezentului acord, acestea se aplică ca și cum ar fi dispozițiile prezentului acord.

¹ JO L 193, 30.7.2018, p. 1

² JO L 231, 30.6.2021, p. 159.

³ JO L 231, 30.6.2021, p. 60.

⁴ JO L 231, 30.6.2021, p. 94.

⁵ JO L 209, 14.6.2021, p. 1.

Articolul 3 – definiții

1. În sensul prezentului acord, se aplică definițiile și dispozițiile prevăzute la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2021/1059 și la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2021/1060.
2. În sensul prezentului acord, se aplică următoarele definiții suplimentare:
 - (1) „program” înseamnă programul **(Interreg VI-A) NEXT România – Republica Moldova** pentru perioada de programare 2021-2027, inclusiv documentele aferente, astfel cum au fost corectate sau modificate, cum ar fi, de exemplu:
 - Documentul programului (CCI 2021TC16NXCB011), astfel cum a fost aprobat prin Decizia C (2022) 8932 final a Comisiei din 30 noiembrie 2022;
 - „Descrierea sistemului de management și control”;
 - „Manualul programului”;
 - „Regulile de procedură ale comitetului de monitorizare a programului”;
 - „Strategia de comunicare a programului”;
 - „Planul de evaluare a programului”.
 - (2) „Măsuri restrictive ale UE” înseamnă măsuri restrictive adoptate în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE) și al TFUE.

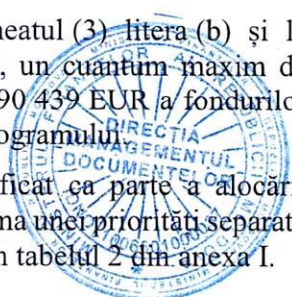
Articolul 4 – bugetul total și contribuțiile financiare la program

1. Planul de finanțare este prezentat în anexa I.
2. Bugetul total al programului este stabilit la 85 878 268 EUR.
3. Alocarea financiară totală a UE pentru program este stabilită la 77 290 439 EUR.
4. Alocarea UE se împarte în angajamente anuale, astfel cum se prevede în tabelul 1 din anexa I.
5. Bugetul total menționat la alineatul (2) include, de asemenea, o contribuție națională în valoare de 8 587 829 EUR din partea țărilor participante.

Defalcarea contribuțiilor financiare respective pe priorități, indicând dacă contribuția națională este alcătuită dintr-o contribuție publică sau privată sau ambele, este prezentată în tabelul 2 din anexa I.

6. Rata de cofinanțare a UE la nivelul programului nu depășește 90 %. Rata de cofinanțare pentru fiecare prioritate este stabilită în tabelul 2 din anexa I.
7. Nicio dispoziție din prezentul acord nu poate fi interpretată ca implicând un angajament financiar al Uniunii în ceea ce privește creditele care nu au fost încă aprobate prin adoptarea bugetului UE.
8. În conformitate cu procentul prevăzut la articolul 27 alineatul (3) litera (b) și la articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1059, un cuantum maxim de 7 526 403 EUR din contribuția financiară în valoare de 77 290 439 EUR a fondurilor Interreg se utilizează pentru bugetul de asistență tehnică al programului.

Cuantumul fondurilor alocate asistenței tehnice este identificat ca parte a alocării financiare a fiecărei priorități a programului. Aceasta nu ia forma unei priorități separate sau a unui program specific și este stabilită în coloana (a2) din tabelul 2 din anexa I.

9. Părțile se asigură că, la punerea în aplicare a programului, nici o resursă economică din contribuția financiară menționată la prezentul articol nu este pusă, direct sau indirect, la dispoziția entităților, persoanelor sau grupurilor de persoane care intră în domeniul de aplicare al măsurilor restrictive ale UE sau în beneficiul acestora. În cazul în care partea constată că un partener de proiect ar putea intra sub incidența măsurilor restrictive ale UE, partea respectivă informează de îndată Comisia.

Articolul 5 – aria programului

Aria programului cuprinde următoarele regiuni:

Republica Moldova	România
MD-Moldova (întregul teritoriu)	RO212 – Botoșani
	RO213 – Iași
	RO216 – Vaslui
	RO224 – Galați

Articolul 6 – perioada de executare a prezentului acord

Perioada de executare a prezentului acord va începe la data intrării în vigoare sau a aplicării provizorii în conformitate cu articolul 58 din prezentul acord și va înceta 15 ani de la această dată.

Partea a doua – Punerea în aplicare a programului

Secțiunea 1 – Norme aplicabile întregului program

Articolul 7 – principii de punere în aplicare

1. Programul este pus în aplicare prin intermediul gestiunii partajate cu statul membru în cauză, în conformitate cu principiile menționate la articolul 63 din Regulamentul financiar și în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, cu legislația aplicabilă a părților, cu documentele programului și cu confirmarea scrisă din partea Republicii Moldova privind participarea sa la program pentru perioada de programare 2021-2027.
2. Țările participante cooperează pe deplin cu structurile comune ale programului enumerate la articolul 12 din prezentul acord pentru punerea în aplicare a programului și sprijină funcționarea eficientă a sistemului de management și control astfel cum este definit în secțiunea a cincea din prezentul acord.
3. Dispozițiile de punere în aplicare, cum ar fi cerințele formale față de beneficiari, normele privind evaluarea proiectelor, aprobarea, contractarea și eligibilitatea cheltuielilor,

precum și procedurile de raportare și de plată sunt stabilite în documentele enumerate la articolul 3 din prezentul acord. Aceste dispoziții de punere în aplicare sunt obligatorii pentru punerea în aplicare a programului.

Articolul 8 – principii orizontale

Țările participante asigură respectarea principiilor și a drepturilor menționate la articolul 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 9 – principiul parteneriatului

În conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu Codul european de conduită privind parteneriatul instituit prin Regulamentul Delegat al Comisiei (UE) nr. 240/2014, țările participante organizează și pun în aplicare un parteneriat cuprinzător în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic, ținând seama de caracteristicile specifice ale programului.

Articolul 10 – dezvoltarea teritorială

Programul poate oferi sprijin pentru dezvoltarea teritorială integrată în conformitate cu articolele 20 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/1059 și cu articolele 28-34 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 11 – întreruperea programului

1. Acest program se întrerupe sau alocarea pentru programul respectiv se reduce, în conformitate cu normele din Regulamentul (UE) 2021/1059:

(a) dacă țara parteneră care face obiectul programului nu a semnat acordul de finanțare relevant până la data de 31 decembrie a anului care urmează anului în care a fost asumat primul angajament bugetar; sau

(b) în cazul în care programul nu poate fi pus în aplicare conform planificării din cauza unor probleme în relațiile dintre țările participante; sau

(c) în orice alte cazuri justificate în mod corespunzător.

Comisia poate decide să întrerupă programul, în conformitate cu normele și procedurile aplicabile menționate în Regulamentul (UE) 2021/1059, înainte de data expirării perioadei de execuție, la cererea comitetului de monitorizare sau a statului membru participant sau din proprie inițiativă, după ce a informat comitetul de monitorizare.

Secțiunea a doua – Structurile și organismele programului

Articolul 12.1 – lista structurilor responsabile de program

Programul este gestionat și pus în aplicare în conformitate cu normele privind sistemele de management și control menționate în Regulamentul (UE) 2021/1060 și în Regulamentul (UE) 2021/1059 de către următoarele autorități responsabile de program: autoritatea de management

menționată la articolul 12 alineatul (3), sprijinită de secretariatul comun menționat la articolul 12 alineatul (4), organismul care preia funcția de contabilitate menționată la articolul 12 alineatul (6) și autoritatea de audit menționată la articolul 12 alineatul (7).

Autoritatea națională a Republicii Moldova menționată la articolul 12 alineatul (3) cooperează cu autoritățile programului și cu alte autorități desemnate de România în cadrul comitetului de monitorizare.

Articolul 12.2 – Comitetul de monitorizare

1. Țările participante instituie, de comun acord cu autoritatea de management, un comitet de monitorizare a punerii în aplicare a programului (denumit în continuare „comitetul de monitorizare”) în termen de trei luni de la data notificării statelor membre participante cu privire la decizia Comisiei de aprobare a programului în conformitate cu articolul 28 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1059.
2. Componenta comitetului de monitorizare a programului este convenită de partenerii programului.
3. Componenta asigură, de asemenea, o reprezentare echilibrată:
 - (a) a autorităților competente, inclusiv a organismelor intermediare;
 - (b) organisme înființate în comun în întreaga zonă vizată de program sau care acoperă o parte a acesteia, inclusiv Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT); și
 - (c) reprezentanții partenerilor de program menționați la articolul 9.
4. Funcțiile comitetului de monitorizare sunt prevăzute la articolul 30 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 12.3 – autoritatea de management și autoritatea națională

1. În conformitate cu articolul 45 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1059, țările participante au identificat, în sensul articolul 71 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației din România ca fiind autoritatea unică de management.
2. Funcțiile autorității de management sunt prevăzute la articolul 46 din Regulamentul (UE) 2021/1059.
3. Republica Moldova a identificat Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova drept autoritatea națională, care își asumă responsabilitatea finală pentru punerea în aplicare a programului pe teritoriul său și asigură cooperarea cu autoritatea de management, cu celelalte autorități responsabile de program, cu comitetul de monitorizare și cu Comisia.
4. Autoritatea națională sprijină autoritatea de management în toate sarcinile sale, cum ar fi gestionarea programului, verificările de management, managementul financiar, inclusiv recuperările, monitorizarea, raportarea, evaluarea și comunicarea.
5. Membrul comitetului de monitorizare din Republica Moldova, care reprezintă autoritatea națională și înlocuitorul acestuia, este principalul omolog al autorităților responsabile de program și al organismelor de gestionare legate de punerea în aplicare a programului în Republica Moldova.

6. Autoritatea națională din Republica Moldova este identificată ca punct de contact pentru autoritatea de management („punctul de contact”).
7. Punctul de contact sprijină autoritatea de management și partenerii în ceea ce privește sarcinile prevăzute la articolul 36 alineatul (2)-(6).

Articolul 12.4 – Secretariatul comun și oficiul antenă

1. Autoritatea de management, după consultarea cu țările participante, instituie un secretariat comun, cu personal, ținând seama de parteneriatul programului, în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/1059.
2. Secretariatul comun, inclusiv un oficiu antenă, asistă autoritatea de management și comitetul de monitorizare în îndeplinirea funcțiilor lor respective. Secretariatul comun furnizează, de asemenea, informații potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din cadrul programului și asistă beneficiarii și partenerii în punerea în aplicare a operațiunilor în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 12.5 – Controlorul național

1. Prin derogare de la articolul 74 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și fără a aduce atingere articolul 45 alineatul (5) din prezentul Regulament, statele membre și, după caz, țara parteneră care participă la programul Interreg pot decide ca verificările de management menționate la articolul 74 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 să fie efectuate prin identificarea de către țara respectivă a organismului sau a persoanei responsabile cu verificarea pe teritoriul său (denumit în continuare „controlor național”).

Republica Moldova a identificat Ministerul Finanțelor ca fiind controlorul național care va sprijini autoritatea de management în îndeplinirea sarcinilor sale de control pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Odată numit, controlorul național se asigură că verificările de management sunt efectuate în conformitate cu articolul 46 alineatele (3)-(9) din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 12.6 – funcția de contabilitate

Funcția de contabilitate este îndeplinită de autoritatea de management în conformitate cu articolul 47 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 12.7 – autoritatea de audit și grupul de auditori

1. Țările participante au identificat Curtea de Conturi a României ca fiind autoritatea unică de audit, cu sediul în România.
2. Un grup de auditori asistă autoritatea de audit, care este compusă dintr-un reprezentant al Republicii Moldova care este responsabil de auditurile efectuate pe teritoriul său.
3. Republica Moldova a numit Curtea de Conturi a Republicii Moldova în calitate de reprezentant al acesteia în cadrul grupului de auditori.

4. Funcțiile autorității de audit și ale grupului de auditori sunt descrise la articolul 48 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Secțiunea a treia – Dispoziții privind eligibilitatea

Articolul 13 – ierarhia normelor de eligibilitate

Eligibilitatea operațiunilor și a cheltuielilor în cadrul programului este reglementată de articolele 63-68 din Regulamentul (UE) 2021/1060, de articolele 5 și 7 din Regulamentul (UE) 2021/1058 și de articolele 37-44 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 14 – parteneriatul pentru operațiuni

Parteneriatul în cadrul operațiunilor puse în aplicare în temeiul prezentului acord se asigură în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 15 – selectarea operațiunilor

Operațiunile sunt selectate în conformitate cu normele prevăzute la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Comitetul de monitorizare stabilește și aplică criterii și proceduri nediscriminatorii și transparente, care asigură accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, egalitatea de gen și acționează în conformitate cu Convenția europeană a drepturilor omului și cu protocoalele 1, 4, 6, 7, 12, 13 și 16 la aceasta și cu articolul 14 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și în conformitate cu Acordul de la Paris și cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

Articolul 16 – normele privind achizițiile publice aplicate de entitățile care implementează operațiuni în cadrul programului

În cazul în care implementarea unei operațiuni necesită contracte de achiziții de servicii, bunuri sau lucrări de către un beneficiar din Republica Moldova, se aplică procedurile de achiziții prevăzute în anexa II.

Secțiunea a patra – Dispoziții financiare

Articolul 17 – dispoziție generală

În conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare, bugetul programului este executat astfel încât să se asigure că acțiunile finanțate din buget sunt puse în aplicare în mod corect și eficace, în conformitate cu actele de bază menționate la articolul 2 alineatul (1).

Articolul 18 – angajamente bugetare

Pe baza Deciziei Comisiei de punere în aplicare C (2022) 8932 privind aprobarea programului, Comisia efectuează angajamente bugetare din fondurile Interreg în tranșe anuale pentru fiecare fond pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2022 și 31 decembrie 2027.

Articolul 19 – plăți

1. Plățile efectuate de Comisie iau forma prefinanțării, a plăților intermediare și a plăților soldului conturilor pentru anul contabil.
2. În conformitate cu articolul 51 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1059 și cu articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/947, la cererea autorității de management, pentru fiecare exercițiu financiar, rata de prefinanțare poate fi de până la 80 % din angajamentul anual pentru program.

Atunci când efectuează o prefinanțare, Comisia ține seama de nevoile financiare reale ale programului.

3. Contribuția din partea fondurilor Interreg la program se plătește într-un cont unic fără subconturi naționale, gestionat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației din România.
4. Comisia poate întrerupe termenul de plată a prefinanțării în conformitate cu articolul 20 din prezentul acord și cu articolul 51 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2021/1059.
5. Comisia poate suspenda integral sau parțial plata prefinanțării în conformitate cu articolul 21 din prezentul acord și cu articolul 51 alineatul (4) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2021/1059.
6. Cererile de plată se transmit Comisiei de către organismul care preia funcția de contabilitate.
7. Organismul care preia funcția de contabilitate efectuează, ca regulă generală, plăți integrale către partenerul principal sau către partenerul unic, în termen de cel mult 80 de zile de la data depunerii cererii de plată de către beneficiarul principal sau de către beneficiarul unic, cu excepția cazului în care Republica Moldova face obiectul unor măsuri restrictive ale UE.

Cu toate acestea, termenul de 80 de zile poate fi întrerupt în cazul în care informațiile prezentate de beneficiarul principal sau de beneficiarul unic nu permit organismului care își asumă funcția de contabilitate să stabilească dacă suma este datorată.

Articolul 20 – întreruperea termenelor de plată

1. Comisia poate întrerupe termenul de plată, inclusiv pentru prefinanțare în temeiul articolul 19 alineatul (2), pentru o perioadă de maximum 6 luni, dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:
 - (a) există dovezi care sugerează o deficiență gravă pentru care nu au fost luate măsuri corective;
 - (b) Comisia trebuie să efectueze verificări suplimentare în urma primirii unor informații conform cărora cheltuielile prezentate într-o cerere de plată pot fi legate de o neregulă.
2. Autoritatea de management poate conveni să prelungească perioada de întrerupere cu 3 luni.

Articolul 21 – suspendarea plăților

1. Comisia poate suspenda integral sau parțial plățile, inclusiv pentru prefinanțare în temeiul articolului 19 alineatul (2), după ce a acordat autorității de management posibilitatea de a-și prezenta observațiile, dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:
 - (a) autoritatea de management nu a luat măsurile necesare pentru a remedia situația care a dat naștere unei întreruperi în temeiul articolului 20;
 - (b) există o deficiență gravă;
 - (c) cheltuielile din cererile de plată sunt legate de o neregulă care nu a fost remediată;
 - (d) există un aviz motivat al Comisiei referitor la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor (în temeiul articolului 258 din TFUE) cu privire la o chestiune care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor.
2. Comisia pune capăt suspendării totale sau parțiale a plăților atunci când autoritatea de management a luat măsurile de remediere a elementelor menționate la alineatul (1).

Articolul 22 – rambursarea asistenței tehnice

1. Asistența tehnică pentru acest program este rambursată de Comisie autorității de management ca rată forfetară prin aplicarea procentelor stabilite la alineatul (2) la cheltuielile eligibile incluse în fiecare cerere de plată [în temeiul articolului 91 alineatul (3) litera (a) sau (c) din Regulamentul (UE) 2021/1060, după caz].
2. Procentul din fondurile Interreg care trebuie rambursat pentru asistență tehnică este de 10,79 % din suma plătită operațiunilor.

Articolul 23 – prezentarea și examinarea conturilor

Prezentarea și examinarea conturilor trebuie să respecte normele stabilite în titlul VII capitolul II din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 24 – dezangajări

Comisia aplică normele privind procedura pentru dezangajări și privind cesiunile electronice normelor privind dezangajarea, astfel cum se prevede la articolele 105-107 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 25 – dispoziții privind schimbul valutar și transferul de fonduri

1. În conformitate cu articolul 38 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/1059, cheltuielile plătite în altă monedă se convertesc în euro de către fiecare partener utilizând cursul de schimb contabil lunar al Comisiei aplicabil în ziua în care cheltuielile respective au fost prezentate pentru verificare.
2. Republica Moldova ia măsuri pentru a permite beneficiarilor moldoveni, după caz:
 - (a) să primească fonduri furnizate în cadrul contribuției financiare a UE pentru program și să deschidă conturi bancare specifice, inclusiv conturi în euro,

- (b) să efectueze plăți în conformitate cu cerințele contractuale pentru punerea în aplicare a tuturor activităților necesare pentru punerea în aplicare a operațiunii, inclusiv posibilitatea beneficiarului principal de a redistribui cuantumul grantului către ceilalți beneficiari.

Secțiunea a cincea – Management financiar consolidat în ceea ce privește punerea în aplicare a programului

Articolul 26 – dispoziție generală

1. Părțile respectă principiile bunei gestiuni financiare, transparenței și nediscriminării și asigură vizibilitatea acțiunii UE atunci când gestionează fonduri ale UE. În acest scop, părțile își îndeplinesc obligațiile de control și de audit care le revin și își asumă responsabilitățile care decurg din acestea, prevăzute în prezentul acord.
2. Țările participante convin asupra unui sistem de management și control pentru program în conformitate cu articolele 69-72, 74-76 și 78-82 din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu articolul 22, articolul 30 alineatul (2) și articolele 46-49 din Regulamentul (UE) nr. 2012/159 și cu documentul „Descrierea sistemului de management și control” și asigură funcționarea acestuia în conformitate cu buna gestiune financiară și cu cerințele-cheie enumerate în anexa XI la Regulamentul 2021/1060.
3. În scopul aplicării prezentei secțiuni, autoritățile și organismele programului cooperează îndeaproape cu părțile, în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale acestora.
4. Atunci când își exercită atribuțiile pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile responsabile de programe, agenții UE și organele de anchetă ale UE acționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova.
5. Atunci când execută sarcini legate de execuția bugetară, părțile iau toate măsurile necesare și adecvate, inclusiv măsuri legislative, de reglementare și administrative, pentru a proteja în mod eficace interesele financiare ale UE.

Articolul 27 – domeniul de aplicare al verificărilor de management

Controlorul național din Republica Moldova, sprijinit de autoritatea națională, efectuează verificări de management pe teritoriul său pentru a verifica dacă:

- a) produsele și serviciile cofinanțate au fost furnizate;
- b) operațiunile respectă articolul 74 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/1060, programul și condițiile de acordare a sprijinului pentru operațiune.

Autoritatea de management se asigură că cheltuielile beneficiarilor care participă la o operațiune au fost verificate de controlorul național.

Articolul 28 – audituri și proceduri de revizuire

1. UE are dreptul de a efectua audituri tehnice, științifice și financiare și proceduri de revizuire adecvate, inclusiv de a efectua controale la fața locului în conformitate cu articolele 48 și 49 din Regulamentul (UE) 2021/1059 și cu articolul 79 din Regulamentul

(UE) 2021/1060, la sediul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau al oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește finanțare din partea Uniunii, precum și la sediul oricărui terț implicat în execuția finanțării din partea Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova.

Astfel de analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și organismelor Uniunii, în special de cei ai Comisiei, ai Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), ai Curții de Conturi Europene, ai Parchetului European (EPPO) sau de alte persoane mandatate de Comisie în conformitate cu dispozițiile aplicabile ale dreptului Uniunii.

2. Agenții instituțiilor și organismelor UE, în special agenții Comisiei, ai OLAF și ai Curții de Conturi Europene, precum și alte persoane mandatate de Comisie au acces corespunzător la sedii, lucrări și documente (în versiuni electronice, pe suport de hârtie sau ambele) și la toate informațiile necesare pentru efectuarea acestor audituri, analize și verificări, astfel cum se menționează la alineatul (1), în conformitate cu articolul 82 din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu articolul 40 din prezentul acord. Acest acces include dreptul de a obține copii fizice sau electronice și extrase din orice document sau conținutul oricărui suport de date deținut de persoanele fizice sau juridice auditate sau de partea terță auditată.
3. Republica Moldova nu împiedică și nu obstrucționează în mod nejustificat dreptul de intrare în Republica Moldova și accesul în incintele persoanelor auditate, ale agenților și ale altor persoane menționate la alineatul (2) care sunt mandatate să efectueze verificări la fața locului în scopul exercitării atribuțiilor lor menționate la prezentul articol.
4. Accesul la toate informațiile și documentele solicitate de agenți și de alte persoane menționate la alineatul (2) în scopul exercitării atribuțiilor lor menționate la prezentul articol se acordă în condiții de protecție a secretelor de afaceri și a confidențialității investigațiilor cu privire la părți terțe, în conformitate cu articolul 72 alineatul (1) litera (e), cu anexa XII (secțiunea 1.5), cu anexa XIV (secțiunile 1.1 și 2.4), cu anexa XV [secțiunea 2.4 litera (g) și secțiunea 2.5] și cu anexa XVI (secțiunea 4.1.6) din Regulamentul (UE) 2021/1060, aplicabile agenților și altor persoane menționate la alineatul (2). Documentele trebuie să fie accesibile și depuse într-un mod care să permită o consultare ușoară.
5. Republica Moldova și, după caz, autoritățile responsabile de programe sunt notificate cu privire la controalele la fața locului de către agenții sau auditorii externi numiți sau mandatați de autoritatea de management, de autoritatea de audit, de Comisie, de OLAF sau de Curtea de Conturi Europeană.
6. Fără a aduce atingere suspendării sau denunțării prezentului acord în temeiul articolelor 54 și 55, examinările și auditurile efectuate în temeiul prezentului articol pot fi efectuate timp de 5 ani și de la data la care intră în vigoare suspendarea sau încetarea.

Articolul 29 – auditul efectuat de autoritatea de audit și de grupul de auditori

În conformitate cu articolele 48 și 49 din Regulamentul (UE) 2021/1059, autoritatea de audit este asistată de membrul Republicii Moldova din grupul de auditori al programului și este responsabilă de efectuarea unui număr corespunzător de audituri, inclusiv audituri ale operațiunilor și audituri ale conturilor pe teritoriul său, pentru a oferi Comisiei o asigurare

independentă cu privire la funcționarea eficace a sistemelor de management și control și cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor incluse în conturile prezentate Comisiei.

Articolul 30 – prevenirea și depistarea neregulilor, a fraudei și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale UE

1. Autoritatea națională și controlorul național care sprijină autoritatea de management asigură legalitatea și regularitatea cheltuielilor incluse în conturile prezentate Comisiei și iau toate măsurile necesare pentru a preveni, detecta și raporta neregulile și operațiunile frauduloase legate de program.
2. Autoritatea națională, controlorul național și membrul din Republica Moldova al grupului de auditori cooperează cu Comisia, OLAF, Curtea de Conturi și autoritățile responsabile de program cu privire la toate aspectele legate de prevenirea, detectarea și raportarea neregulilor, inclusiv cele legate de orice suspiciune de fraudă sau fraudă constatată și recuperează sumele plătite în mod necuvenit.
3. Corecțiile financiare efectuate de autoritatea de management sau de Comisie se efectuează în conformitate cu articolul 33 sau, respectiv, 34.
4. Recuperarea cheltuielilor neconforme cu reglementările, inclusiv prin compensare, de către Comisie, autoritatea de management și partenerul principal se efectuează astfel cum se prevede la articolul 32.
5. Autoritățile și organismele enumerate la alineatul (2) decid de la caz la caz dacă să efectueze în comun controale și inspecții la fața locului, inclusiv în cazul în care ambele părți au competența de a efectua investigații.
6. În cazul în care un beneficiar din Republica Moldova sau orice alt terț se opune unui control sau unei inspecții la fața locului, autoritatea națională sau reprezentantul din grupul de auditori, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia sau OLAF, CEA sau autoritățile responsabile de programe, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de a efectua toate controalele sau inspecțiile la fața locului. Această asistență include luarea de măsuri provizorii adecvate pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, care nu trebuie să fie mai puțin eficace decât cele aplicabile în temeiul dreptului intern pentru protejarea intereselor financiare naționale, inclusiv cele necesare pentru protejarea probelor.
7. Comisia sau OLAF, CEA sau autoritatea de management informează autoritățile din Republica Moldova cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia sau OLAF raportează cât mai curând posibil autorității de management și autorității naționale orice fapt sau suspiciune privind o neregulă care le-a fost adusă la cunoștință în cursul controlului sau inspecției la fața locului.
8. Articolul 30 alineatul (2) se aplică, de asemenea, verificărilor și inspecțiilor prevăzute la alineatele (4)-(6) din prezentul articol.
9. În scopul punerii în aplicare corespunzătoare a prezentului articol, Comisia sau OLAF sau autoritățile responsabile de program și autoritatea națională, controlorul național și reprezentantul Republicii Moldova din grupul de auditori fac schimb de informații în mod regulat și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc, cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de legislația UE sau de actele cu putere de lege și normele administrative ale Republicii Moldova.

10. Schimbul de informații între Comisie sau OLAF, autoritățile responsabile de program și autoritatea națională sunt tratate în conformitate cu articolele 40 și 41.

Articolul 31 – raportarea neregulilor

Autoritatea națională raportează autorității de management și autorității de audit neregulele, inclusiv fraude, în conformitate cu criteriile de stabilire a neregulilor care trebuie raportate, datele care trebuie furnizate și formatul de raportare prevăzut la punctul 1.3 din secțiunea 1 a anexei XII la Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 32 – recuperarea

Autoritatea de management și autoritățile din țările participante își respectă obligațiile de recuperare prevăzute la articolul 52 din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Articolul 33 – corecții financiare efectuate de autoritatea de management

În conformitate cu articolul 103 din Regulamentul (UE) 2021/1060, țările participante protejează bugetul Uniunii și aplică corecții financiare prin anularea integrală sau parțială a contribuției din partea fondurilor pentru o operațiune sau un program în cazul în care se constată că cheltuielile sunt neconforme cu reglementările. Acestea ar trebui să informeze Comisia cu privire la orice cheltuieli care sunt detectate și/sau raportate de autoritățile naționale competente ca fiind neconforme cu reglementările, inclusiv cu privire la cazurile de cheltuieli care sunt suspectate a fi doar neconforme.

Articolul 34 – corecții financiare efectuate de Comisie

În conformitate cu normele și procedura prevăzute la articolul 104 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Comisia efectuează corecții financiare prin reducerea contribuției din partea fondurilor pentru un program în cazul în care ajunge la concluzia că:

- (a) există o deficiență gravă, care a pus în pericol sprijinul din partea fondurilor deja plătite programului;
- (b) cheltuielile cuprinse în conturile acceptate sunt neconforme și nu au fost detectate și raportate de autoritatea de management;
- (c) autoritatea de management nu și-a respectat obligațiile care îi revin în temeiul articolul 33 de a detecta și raporta cheltuielile pe care autoritățile naționale competente le constată sau suspectează că sunt neconforme, înainte de inițierea procedurii de corecție financiară de către Comisie.

Secțiunea a șasea – Diverse dispoziții legale

Articolul 35 – facilitarea eliberării vizelor

1. Republica Moldova facilitează eliberarea vizelor pentru personalul structurilor

programului și al organismelor de gestionare enumerate la articolul 12 din prezentul acord, precum și pentru beneficiari, în conformitate cu articolul 2 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2021/1060, pentru deplasările legate de punerea în aplicare și gestionare a programului și a prezentului acord. Vizele se acordă cât mai repede posibil.

2. Alineatul (1) se aplică, după caz, altor persoane fizice și persoane care reprezintă persoane juridice care participă la punerea în aplicare a operațiunilor.
3. Comisia încurajează statele membre participante să faciliteze, în condiții de egalitate, eliberarea de vize din Republica Moldova pentru toți actorii menționați la alineatele (1) și (2) din prezentul articol pentru călătoriile legate de punerea în aplicare a programului și a prezentului acord.

Articolul 36 – accize, taxe vamale și alte impozite indirecte

Taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”) ***accizele, taxele vamale și orice alte taxe indirecte*** nu sunt eligibile pentru sprijin din partea Uniunii, cu excepția operațiunilor, a investițiilor și a fondurilor pentru proiecte mici enumerate la articolul 64 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 37 – permise și autorizații

1. Autoritatea competentă din Republica Moldova, în conformitate cu legislația națională, furnizează în timp util toate permisele sau autorizațiile necesare pentru punerea în aplicare a operațiunilor desfășurate în temeiul prezentului acord în Republica Moldova.
2. Republica Moldova se asigură că, în măsura în care se află sub controlul autorităților Republicii Moldova, condițiile de acces al persoanelor menționate la articolul 35 alineatul (1) la serviciile din Republica Moldova care sunt direct legate de punerea în aplicare a programelor sau a activităților sunt aceleași ca pentru cetățenii moldoveni, inclusiv în ceea ce privește eventualele taxe.

Articolul 38 – drepturi de proprietate intelectuală (inclusiv „Utilizarea studiilor”)

1. În ceea ce privește materialele de comunicare și vizibilitate, țările participante se asigură că autoritatea de management include în fiecare contract de grant condițiile și clauzele necesare în conformitate cu articolul 49 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2021/1060.
2. În ceea ce privește achiziționarea tuturor drepturilor de proprietate intelectuală necesare în ceea ce privește tehnologia informației, studiile, desenele, planurile, publicitatea, brevetele și orice alte materiale realizate pentru a facilita planificarea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea, țările participante se asigură că autoritatea de management include în fiecare contract de grant condițiile și clauzele necesare în conformitate cu legislația aplicabilă a țărilor participante.
3. Republica Moldova se asigură că Comisia, Guvernul Republicii Moldova sau Guvernul României sau agenții acestora au acces și dreptul de a utiliza aceste materiale sau de a le publica. Comisia va utiliza astfel de materiale numai în scopuri proprii, astfel cum se prevede la punctele 2.1-2.6 din anexa IX la Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 39 – disponibilitatea documentelor

Republica Moldova se asigură că beneficiarii din Republica Moldova finanțați în cadrul programului păstrează toate documentele justificative referitoare la o operațiune în conformitate cu articolul 82 din Regulamentul (UE) 2020/1060.

Articolul 40 – prelucrarea, protecția și transferul datelor cu caracter personal

1. Datele cu caracter personal ale persoanelor fizice care participă la program se colectează, se înregistrează, se stochează și se transferă în bazele de date ale autorităților și structurilor de management ale programului, în conformitate cu legislația țărilor participante privind prelucrarea datelor cu caracter personal.
2. Țările participante și structurile programului prelucrează datele cu caracter personal numai în cazul în care acest lucru este necesar în scopul îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul prezentului acord și al actelor de bază prevăzute la articolul 2 alineatul (1), în special pentru monitorizare, raportare, comunicare, publicare, evaluare, gestiune financiară, verificări și audituri și, după caz, pentru determinarea eligibilității participanților.
3. Țările participante, precum și structurile și organele de conducere ale programului se asigură că datele cu caracter personal sunt protejate în conformitate cu legislația țărilor participante.
4. Aceste date sunt transferate organismelor de control ale UE enumerate la articolul 12 și în scopul activităților acestora.

Articolul 41 – divulgarea informațiilor

Cu excepția informațiilor care fac obiectul obligațiilor de comunicare și vizibilitate menționate la articolele 44 și 45 și fără a aduce atingere articolul 28 alineatul (4) și articolul 40, părțile se consultă reciproc înainte de a face public orice document, informație sau alt material direct legat de punerea în aplicare a prezentului acord.

Secțiunea a șapte-a – Monitorizare, evaluare, comunicare și vizibilitate

Articolul 42 – înființarea, funcționarea și funcțiile comitetului de monitorizare

Instituirea, funcționarea și funcțiile comitetului de monitorizare respectă articolele 28, 29 și 30 din Regulamentul (UE) 2021/1059 și sunt detaliate în documentul programului „Regulile de procedură al comitetului de monitorizare a programului”.

Articolul 43 – evaluare

1. Autoritatea națională sprijină autoritatea de management în îndeplinirea sarcinilor sale legate de evaluări în cursul perioadei de programare.
2. În conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (UE) 2021/1059, evaluările se referă la

unul sau mai multe dintre următoarele criterii: eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată a Uniunii, cu scopul de a îmbunătăți calitatea elaborării și a punerii în aplicare a programelor.

Evaluările pot viza și alte criterii relevante, cum ar fi caracterul inclusiv, nediscriminarea și vizibilitatea, de asemenea, ele pot viza mai multe programe.

Articolul 44 – comunicare

1. Autoritatea de management identifică o persoană responsabilă de comunicare în cadrul programului.
2. Autoritatea națională a Republicii Moldova și oficiul antenă sprijină autoritatea de management și partenerii (astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060) din Republica Moldova în ceea ce privește sarcinile prevăzute la prezentul articol.

Persoana responsabilă de comunicare în cadrul programului sprijină, de asemenea, coordonatorul pentru comunicare din România în ceea ce privește sarcinile acestuia pentru activitățile de vizibilitate, transparență și comunicare.

3. Republica Moldova sprijină autoritatea de management în îndeplinirea sarcinilor sale pentru a se asigura că materialele de comunicare și vizibilitate, inclusiv la nivelul beneficiarilor, sunt puse la dispoziție la cerere fără costuri suplimentare sau sarcini administrative semnificative pentru instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, pentru autoritatea de management și pentru beneficiari și că se acordă Uniunii o licență scutită de redevențe, neexclusivă și irevocabilă pentru utilizarea acestor materiale și a oricăror drepturi preexistente aferente acestora.

Articolul 45 – vizibilitate

1. Structurile responsabile de program și Republica Moldova asigură:
 - (a) vizibilitatea sprijinului în toate activitățile legate de operațiunile finanțate de fondurile Interreg, acordând o atenție deosebită operațiunilor de importanță strategică;
 - (b) comunicarea către cetățenii țărilor participante a rolului și realizărilor fondurilor prin intermediul unui portal unic de internet care oferă acces la toate programele care implică statul membru respectiv.

Acestea sprijină autoritatea de management în îndeplinirea responsabilităților sale menționate la articolul 49 alineatul (2)-(6) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

2. Autoritățile responsabile de program, Republica Moldova și beneficiarii utilizează în mod corespunzător și în conformitate cu articolul 36 din Regulamentul (UE) 2021/1059 termenul „Interreg” de lângă emblema Uniunii atunci când desfășoară activități de vizibilitate, transparență și comunicare.
3. În cazul fondurilor pentru proiecte mici, beneficiarul se asigură, prin intermediul condițiilor contractuale, că destinatarii finali respectă cerințele de comunicare publică cu privire la operațiunea Interreg.

Partea a treia – Drepturi și obligații reciproce în ceea ce privește punerea în aplicare și managementul financiar al programului

Articolul 46 – acord între România și Republica Moldova

Dispozițiile de punere în aplicare convenite între România și Republica Moldova sunt prevăzute în anexa III la prezentul acord.

Partea a patra – Dispoziții finale

Articolul 47 – adresele părților și comunicarea dintre acestea

Limba de lucru a programului este engleza.

Toate comunicările privind punerea în aplicare a prezentului acord se fac în scris, se referă în mod expres la program și se trimit la următoarele adrese:

Pentru UE:

Comisia Europeană
Direcția Generală Politică Regională și Urbană
1049 Bruxelles
Belgia

Pentru România:

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Direcția Generală Cooperare Teritorială Europeană
BD Libertatii 14, 050607
București, România

Pentru Republica Moldova:

Ministerul Finanțelor
7, strada Constantin Tănase
Chișinău, MD-2005
Republica Moldova

Articolul 48 – interpretarea prezentului acord

1. Sub rezerva oricărei dispoziții contrare explicate, termenii utilizați în prezentul acord și în anexele la acesta au același înțeles ca cel atribuit în actele de bază menționate la articolul 2 alineatul (1).
2. În cazul în care există contradicții între dispozițiile prezentului acord și cele din anexele la acesta, dispozițiile prezentului acord prevalează.
3. În cazul în care există contradicții între dispozițiile prezentului acord și ale anexelor, pe de o parte, și dispozițiile actelor de bază, pe de altă parte, prevalează dispozițiile cuprinse în actele de bază.

4. Sub rezerva oricărei dispoziții explicite contrare din prezentul acord, trimiterile la prezentul acord sunt trimiteri la un astfel de acord, astfel cum au fost corectate, modificate, completate sau înlocuite periodic.
5. Orice trimitere făcută în prezentul acord și în anexele sale la actele de bază reprezintă trimiteri la astfel de instrumente, astfel cum au fost modificate, completate sau înlocuite periodic.
6. Titlurile din prezentul acord și din anexele la acesta nu au nicio semnificație juridică și nu afectează interpretarea acestuia.
7. Părțile se consultă reciproc pentru a soluționa orice dezacord referitor la interpretarea prezentului acord.

Articolul 49 – nulitatea parțială și lacunele neintenționate

1. În cazul în care o dispoziție a prezentului acord este sau își pierde valabilitatea sau în cazul în care prezentul acord conține lacune neintenționate, acest lucru nu va afecta valabilitatea celorlalte dispoziții ale prezentului acord.
2. Atunci când aplică prezentul acord, părțile vor completa orice dispoziție nevalidă sau lacună neintenționată printr-o dispoziție care corespunde cel mai bine scopului și intenției prezentului acord, în conformitate cu actele de bază și în conformitate cu articolul 53.

Articolul 50 – consultări între părți

1. Fără a aduce atingere articolul 41, orice chestiune referitoare la executarea sau interpretarea prezentului acord face obiectul unei consultări între părțile la prezentul acord care conduce, dacă este necesar, la o modificare a prezentului acord.
2. De asemenea, părțile se consultă reciproc în cazul în care comitetul de monitorizare nu este în măsură să ia o decizie în conformitate cu articolul 11.
3. Orice parte informează celelalte părți în cazul corectării, modificării, completării sau înlocuirii legislației aplicabile care ar putea afecta punerea în aplicare a programului sau a prezentului acord.
4. În cazul în care oricare dintre părți constată probleme legate de punerea în aplicare a programului sau de executarea prezentului acord, aceasta stabilește toate contactele necesare cu celelalte părți și cu autoritatea de management pentru a remedia situația și poate lua toate măsurile necesare.
5. Consultarea poate conduce la modificarea (articolul 53), suspendarea (articolul 54) sau denunțarea (articolul 55) a prezentului acord sau la o procedură de soluționare a litigiilor (articolul 51).
6. Alineatul (1) nu se aplică în ceea ce privește soluționarea oricărui dezacord sau a altor probleme dintre România și Comisie.

Articolul 51 – modalități de soluționare a litigiilor

1. Orice litigiu privind acordul care implică Republica Moldova și România sau Comisia, care nu poate fi soluționat în termen de șase luni prin consultările dintre părți prevăzute la articolul 50, poate fi soluționat prin arbitraj la cererea uneia dintre părți.

Cu toate acestea, Curtea de Justiție are competența exclusivă în ceea ce privește interpretarea și aplicarea dreptului Uniunii.

2. Fiecare parte desemnează un arbitru în termen de 30 de zile de la cererea de arbitraj. În caz contrar, oricare dintre părți poate solicita secretarului general al Curții Permanente de Arbitraj (Haga) să desemneze un al doilea arbitru. Cei doi arbitri desemnează, la rândul lor, un al treilea arbitru în termen de 30 de zile. În caz contrar, oricare dintre părți poate solicita secretarului general al Curții Permanente de Arbitraj să desemneze al treilea arbitru.

În cazul în care un litigiu implică Comisia și România, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, iar Comisia și România acționează împreună, Comisia și România desemnează un arbitru comun.

3. Cu excepția cazului în care arbitrii decid altfel, se aplică procedura prevăzută în Regulile de Arbitraj din 1996 ale Curții Permanente de Arbitraj care implică organizații internaționale și state.

Decizia arbitrilor se adoptă cu majoritate de voturi în termen de trei luni.

În cazul în care în cadrul procedurii de arbitraj se ridică o chestiune referitoare la interpretarea dreptului Uniunii, arbitrii suspendă procedura și solicită [NN = o instanță dintr-un stat membru] să adreseze Curții de Justiție a UE una sau mai multe întrebări preliminare în conformitate cu articolul 267 din TFUE.

4. Fiecare parte este obligată să ia măsurile necesare pentru aplicarea deciziei arbitrilor.
5. Cererea de continuare a arbitrajului în temeiul alineatului (1) nu constituie și nu trebuie interpretată ca o renunțare la privilegiile sau imunitățile niciuneia dintre părți, la care acestea au dreptul.
6. Alineatele (1)-(4) nu se aplică în relațiile dintre Comisie și România.

Articolul 52 – litigii cu părți terțe

1. Fără a aduce atingere jurisdicției oricărei instanțe desemnate într-un contract de grant prevăzut la articolul 22 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2021/1059 ca instanță competentă pentru litigiile care decurg dintr-un contract încheiat între autoritatea de management și beneficiarii din Republica Moldova, UE beneficiază, pe teritoriul Republicii Moldova, de imunitate de jurisdicție, inclusiv de arbitraj, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 51 din prezentul acord, precum și de un proces juridic referitor la orice litigiu între Comisie și/sau Republica Moldova și un terț sau între părți terțe, care are legătură directă sau indirectă cu furnizarea de sprijin financiar Republicii Moldova în cadrul programului în temeiul prezentului acord, cu excepția cazului în care UE a ridicat în mod expres imunitatea acesteia.
2. În cadrul oricărei proceduri judiciare sau administrative în fața unei instanțe judecătorești, a unui tribunal sau a unei instanțe administrative din Republica Moldova, Republica Moldova susține această imunitate și adoptă o poziție care țin seama pe deplin

de interesele UE. Dacă este necesar, Republica Moldova și Comisia inițiază consultări prealabile în temeiul articolul 50 cu privire la poziția pe care trebuie să o adopte.

Articolul 53 – modificarea prezentului acord

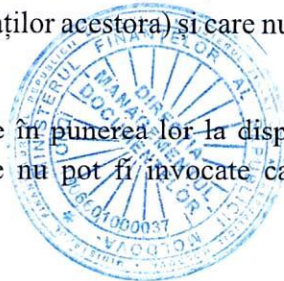
1. Orice modificare a prezentului acord, inclusiv pentru a înlocui o dispoziție a prezentului acord care este sau a fost declarată nulă sau pentru a acoperi orice lacună neintenționată, se face în scris și orice modificare a acordului trebuie convenită de toate părțile.
2. O modificare în scris va lua forma unui schimb de scrisori cu acordul tuturor părților.
3. Partea care solicită modificarea prezintă cererea celorlalte părți cu cel puțin trei luni înainte de data la care se intenționează intrarea în vigoare a modificării, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător de partea solicitantă și acceptate de celelalte părți.

Articolul 54 – suspendarea prezentului acord

1. Orice parte poate suspenda prezentul acord:
 - a) în cazul în care una dintre celelalte părți încalcă o obligație în temeiul prezentului acord.
 - b) în cazul încălcării unei obligații juridice internaționale de către una dintre celelalte părți, în special a celor referitoare la respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept;
 - c) în cazuri grave de corupție, cu condiția ca acestea să aibă un impact sistemic asupra punerii în aplicare a programului sau a proiectelor individuale;
 - d) în cazul în care UE adoptă măsuri restrictive împotriva Republicii Moldova;
 - e) în cazul în care comitetul de monitorizare nu a fost în măsură să ia o decizie în conformitate cu articolul 11 sau
 - f) în cazul în care comitetul de monitorizare a convenit asupra întreruperii programului în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (UE) 2021/1059.
 - g) în caz de *forță majoră* care afectează punerea în aplicare a programului.

„*Forță majoră*” înseamnă orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care le împiedică să își îndeplinească oricare dintre obligațiile care le revin, care nu poate fi atribuit unei erori sau neglijențe din partea acestora (sau din partea contractanților, agenților sau angajaților acestora) și care nu poate fi depășit în ciuda tuturor eforturilor depuse.

Defectele echipamentelor sau materialelor sau întârzierile în punerea lor la dispoziție, conflictele de muncă, grevele sau dificultățile financiare nu pot fi invocate ca *forță majoră*.

O parte care invocă *forța majoră* informează fără întârziere celelalte părți, precizând natura, durata probabilă și efectele previzibile ale problemei, și ia orice măsură pentru a reduce la minimum eventualele daune.

Niciuna dintre părți nu poate fi trasă la răspundere pentru încălcarea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului acord în cazul în care este împiedicată să le îndeplinească din cauza unui caz de *forță majoră*, cu condiția să ia măsuri pentru a reduce la minimum eventualele daune și ca celelalte părți să fie informate în mod corespunzător.

Celelalte părți fie convin că există o situație de *forță majoră*, fie inițiază consultări în temeiul articolului 50, fie fac o notificare în temeiul alineatului (2).

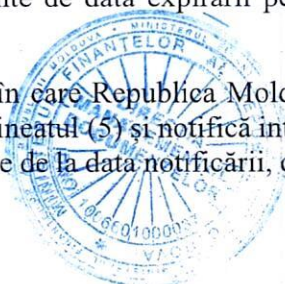
2. Orice parte notifică celorlalte părți intenția sa de a suspenda acordul, furnizând o justificare corespunzătoare. Suspendarea produce efecte la 45 de zile de la data notificării sau imediat prin notificare în cazul aplicării măsurilor restrictive ale UE. Data la care intră în vigoare suspendarea constituie data de referință în sensul prezentului articol.
3. Oricare dintre părți poate lua orice măsură de precauție adecvată înainte ca suspendarea să aibă loc.

Înainte de notificare și de intrarea în vigoare a suspendării, precum și în cursul perioadei de suspendare, părțile pot discuta măsurile adecvate pentru evitarea sau ridicarea suspendării.

4. De îndată ce suspendarea produce efecte, alocarea financiară din partea UE și contribuția țării terțe (contribuția națională) menționate la articolul 4 nu mai sunt datorate.
5. În cazul în care părțile constată că se restabilește conformitatea cu acordul, suspendarea ar putea fi ridicată.
6. În cazul în care părțile constată că nu este restabilită conformitatea cu acordul, suspendarea rămâne în vigoare sau acordul ar putea fi reziliat în conformitate cu articolul 55.

Articolul 55 – Rezilierea prezentului acord

1. În cazul în care suspendarea prezentului acord nu a fost ridicată în termen de maximum 180 de zile, oricare dintre părți își poate notifica intenția de a rezilia acordul. Rezilierea produce efecte la 45 de zile de la data notificării, cu excepția cazului în care se convine altfel.
2. În cazul întreruperii programului în temeiul articolului 11, oricare dintre părți își poate notifica cererea de reziliere a prezentului acord înainte de data expirării perioadei de executare.
3. UE are dreptul de a rezilia prezentul acord în cazul în care Republica Moldova nu își furnizează contribuția în conformitate cu articolul 4 alineatul (5) și notifică intenția sa de a rezilia acordul. Rezilierea produce efecte la 45 de zile de la data notificării, cu excepția cazului în care se convine altfel.

Republica Moldova are dreptul de a rezilia prezentul acord în cazul în care UE nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul articolul 4 alineatul (3) din prezentul acord.

4. În cazurile menționate la alineatele (2) și (3), prezentul acord încetează la data convenită de cele trei părți.
5. Data la care intră în vigoare rezilierea constituie data de referință în sensul prezentului articol.
6. În urma rezilierii prezentului acord, alocarea financiară menționată la articolul 4 nu mai este datorată, cu excepția cazului în care suspendarea a avut loc înainte de reziliere, caz în care data de referință este cea prevăzută la articolul 54 alineatul (2).
7. În cazul în care părțile nu convin asupra unei date de încheiere a perioadei de executare anterioare celei de la articolul 6, prezentul acord încetează la cinci ani de la data notificării în temeiul alineatelor (1), (2) și (3).

Articolul 56 – depozitarul

Comisia este depozitarul prezentului acord.

Articolul 57 – componentele prezentului acord

Următoarele anexe fac parte integrantă din prezentul acord:

- planul de finanțare (anexa I);
- normele privind achizițiile publice (anexa II);
- Acordul dintre România și Republica Moldova (anexa III).

Articolul 58 – încheierea, intrarea în vigoare și aplicarea cu titlu provizoriu a prezentului acord

1. Prezentul acord se consideră încheiat la data semnării sale de către ultima parte.
2. Prezentul acord intră în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise prin care părțile își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor lor juridice interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.
3. Părțile convin să aplice cu titlu provizoriu următoarele dispoziții începând cu data încheierii prezentului acord:

- Articolul 7-9
- Articolul 12 alineatele (1)-(4)
- Articolele 13-15

- Articolul 26 alineatul (2)
- Articolul 35-41
- Articolele 47 și 50
- Articolele 57 și 58

Întocmit în trei exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte, în limba engleză.

Va exista o secțiune dedicată semnării acordului în numele părților.

ANEXE:**Anexa I – Planul de finanțare****Tabelul 1****Alocații financiare pe an (în EUR)**

Fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
Fondurile Interreg	0.00	16,238,607.00	12,847,543.00	13,054,881.00	13,266,064.00	10,671,100.00	11,212,244.00	77,290,439.00
Total	0.00	16,238,607.00	12,847,543.00	13,054,881.00	13,266,064.00	10,671,100.00	11,212,244.00	77,290,439.00

Tabelul 2**Total alocații financiare per fond și per contribuție națională (în EUR)**

Obiectiv de politică	Prioritatea	Fond	Bază de calcul pentru sprijinul UE (costul total eligibil sau contribuția publică)	Contribuția UE (a) = (a1) + (a2)	Defalcare orientativă a contribuției UE		Contribuția națională (b) = (c) + (d)	Defalcare orientativă a contribuției naționale		Total (e) = (a) + (b)	Rata de cofinanțare (f) = (a)/(e)
					fără AT în temeiul articolul 27 alineatul (1) (a1)	pentru AT în temeiul articolul 27 alineatul (1) (a2)		Contribuție publică națională (c)	Contribuție privată națională (d)		
2	1	NDICI-CBC	Costuri eligibile totale	27,846,037.00	25,134,440.00	2,711,597.00	3,094,006.00	2,629,905.00	464,101.00	30,940,043.00	89,9999945055 %
4	2	NDICI-CBC	Costuri eligibile totale	41,330,263.00	37,305,597.00	4,024,666.00	4,592,252.00	3,903,414.00	688,838.00	45,922,515.00	89,9999989112 %
6,7	3	NDICI-CBC	Costuri eligibile totale	8,114,139.00	7,323,999.00	790,140.00	901,571.00	766,335.00	135,236.00	9,015,710.00	90,0000000000 %
	Total	NDICI-CBC		77,290,439.00	69,764,036.00	7,526,403.00	8,587,829.00	7,299,654.00	1,288,175.00	85,878,268.00	89,9999974382 %
	Total general			77,290,439.00	69,764,036.00	7,526,403.00	8,587,829.00	7,299,654.00	1,288,175.00	85,878,268.00	89,9999974382 %

